

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

भाग चार—ब

वर्ष ६, अंक १८]

गुरुवार ते बुधवार, ऑगस्ट २०-२६, २०२०/श्रावण २९-भाद्र. ४, शके १९४२

[पृष्ठे ८, किंमत : रुपये २०.००

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र शासनाने महाराष्ट्र अधिनियमान्वये तयार केलेले (भाग एक, एक-अ आणि एक-ल यांमध्ये प्रसिद्ध केलेले नियम व आदेश यांव्यतिरिक्त) नियम व आदेश.

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

मंत्रालय, मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई ४०० ०३२

दिनांक १३ ऑगस्ट २०२०

अधिसूचना

महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियमन) अधिनियम, २०१५.

क्रमांक बीएड-४६२०/प्र.क्र. ८२/मशि-२.—महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियमन) अधिनियम, २०१५ (२०१५ चा महा. २८) याच्या कलम २३ द्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून, महाराष्ट्र शासन, याद्वारे, महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था [व्यावसायिक पदवी व पदव्युत्तर शिक्षक प्रशिक्षण अध्ययनक्रमांना (शिक्षणशास्त्र पदवी, शारीरिक शिक्षण पदवी, शिक्षणशास्त्र पदव्युत्तर पदवी, शारीरिक शिक्षण पदव्युत्तर पदवी) द्यावयाच्या प्रवेशाचे विनियमन] नियम, २०१७ यांमध्ये आणखी सुधारणा करण्यासाठी पुढील नियम करीत आहे :—

१. या नियमांना, महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था [व्यावसायिक पदवी व पदव्युत्तर शिक्षक प्रशिक्षण अध्ययनक्रमांना (शिक्षणशास्त्र पदवी, शारीरिक शिक्षण पदवी, शिक्षणशास्त्र पदव्युत्तर पदवी, शारीरिक शिक्षण पदव्युत्तर पदवी) द्यावयाच्या प्रवेशाचे विनियमन] (सुधारणा) नियम, २०२० असे म्हणावे.

२. महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था [व्यावसायिक पदवी व पदव्युत्तर शिक्षक प्रशिक्षण अध्ययनक्रमांना (शिक्षणशास्त्र पदवी, शारीरिक शिक्षण पदवी, शिक्षणशास्त्र पदव्युत्तर पदवी, शारीरिक शिक्षण पदव्युत्तर पदवी) द्यावयाच्या प्रवेशाचे विनियमन] नियम, २०१७ (यात यापुढे ज्यांचा निर्देश “मुख्य नियम” असा करण्यात आला आहे) याच्या नियम २ मधील उप नियम (१) च्या खंड (ण) नंतर खालील खंड (ण-१) समाविष्ट करण्यात येईल.

“ (ण-१) “जम्मू व काश्मीर” याचा अर्थ, जम्मू व काश्मीर केंद्र शासित प्रदेश आणि लडाख केंद्र शासित प्रदेश, असा आहे. ”

३. मुख्य नियमांच्या नियम ९ मध्ये,—

(१) उप नियम (१) मध्ये,—

(क) खंड (घ) मधील “उमेदवाराने” या पहिल्या शब्दानंतर “सक्षम प्राधिकाऱ्याने याकरिता विहित केलेल्या कार्यपद्धतीद्वारे” हे शब्द समाविष्ट करण्यात येईल ;

(ख) खंड (ड) मधील “ तक्रारी असल्यास ” या शब्दांनंतर “ सक्षम प्राधिकाऱ्याने याकरिता विहित केलेल्या कार्यपद्धतीद्वारे ” हे शब्द समाविष्ट करण्यात येईल ;

(ग) खंड (छ) ऐवजी पुढील खंड दाखल करण्यात येईल :—

“ (छ) केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेच्या (कॅप) पहिल्या व दुसऱ्या फेरीपूर्वी संस्थांचा पसंतीक्रम असणारा ऑनलाईन विकल्प नमुना भरणे व त्यास पुष्टी देणे. सक्षम प्राधिकाऱ्याने विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे उमेदवारांना त्यांच्या पसंतीनुसार संस्थांचा पसंतीक्रम उतरत्या क्रमाने भरता येईल. केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेच्या (कॅप) पहिल्या फेरीपूर्वी विकल्प नमुन्यास एकदा का पुष्टी दिली की मग, तो विकल्प नमुना केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेच्या पहिल्या फेरीच्या जागा वाटपासाठी विचारात घेण्यात येईल. आणि केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेच्या (कॅप) दुसऱ्या फेरीपूर्वी पुष्टी दिलेला विकल्प नमुना, केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेच्या फक्त दुसऱ्या फेरीच्या जागा वाटपासाठी विचारात घेण्यात येईल.”

(२) उप नियम (४) रद्द करण्यात येईल ;

(३) उप नियम (५) मध्ये,—

(क) “ केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेची तिसरी फेरी आयोजित करणे ” या शीर्षकाऐवजी खालील शीर्षक दाखल करण्यात येईल :—

“ केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेची दुसरी फेरी आयोजित करणे ” ;

(ख) खंड (क) मधील “ तिसऱ्या फेरीकरिता ” या शब्दाऐवजी “ दुसऱ्या फेरीकरिता ” हे शब्द समाविष्ट करण्यात येईल ;

(ग) खंड (ख) मधील “ तिसऱ्या फेरीकरिता ” या शब्दाऐवजी “ दुसऱ्या फेरीकरिता ” आणि “ तिसऱ्या फेरीपूर्वी ” या शब्दाऐवजी “ दुसऱ्या फेरीपूर्वी ” हे शब्द समाविष्ट करण्यात येईल ;

(घ) खंड (ग) मधील “ जर उमेदवारास तिसऱ्या प्रवेशफेरीमध्ये जागा वाटप न झाल्यास, यथास्थिती पहिल्या किंवा दुसऱ्या फेरीमध्ये वाटप झालेली जागा ” या शब्दाऐवजी “ जर उमेदवारास दुसऱ्या प्रवेशफेरीमध्ये जागा वाटप न झाल्यास, पहिल्या फेरीमध्ये वाटप झालेली जागा ” हे शब्द समाविष्ट करण्यात येईल ;

(ड) खंड (च) रद्द करण्यात येईल ;

४. मुख्य नियमांच्या नियम ११ मध्ये,—

(१) “ केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेच्या (कॅपच्या) पहिल्या, दुसऱ्या व तिसऱ्या फेरीद्वारे जागा वाटप करणे ” या शीर्षकाऐवजी खालील शीर्षक दाखल करण्यात येईल :—

“ केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेच्या (कॅपच्या) पहिल्या व दुसऱ्या फेरीद्वारे जागा वाटप करणे ”;

(२) उप नियम (१) मधील “ कॅपच्या तिनही (पहिली, दुसरी व तिसरी) फेऱ्यांमध्ये ” या शब्दाऐवजी “ कॅपच्या दोनही (पहिली व दुसरी) फेऱ्यांमध्ये ” हे शब्द समाविष्ट करण्यात येईल ;

(३) उप नियम (४) रद्द करण्यात येईल ;

५. मुख्य नियमांच्या नियम १२ मधील उप नियम (क) मधील “ कॅपच्या पहिल्या, दुसऱ्या व तिसऱ्या फेऱ्यांमधील ” या शब्दाऐवजी “ कॅपच्या पहिल्या व दुसऱ्या फेऱ्यांमधील ” आणि “ कॅपच्या पहिल्या, दुसऱ्या व तिसऱ्या फेऱ्यांमध्ये ” या शब्दाऐवजी “ कॅपच्या पहिल्या व दुसऱ्या फेऱ्यांमध्ये ” हे शब्द समाविष्ट करण्यात येईल ;

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

दत्तात्रय कहार,

शासनाचे उप सचिव.

HIGHER AND TECHNICAL EDUCATION DEPARTMENT

Mantralaya, Madam Cama Marg, Hutatma Rajguru Chowk,
Mumbai 400 032, dated the 13th August 2020

NOTIFICATION

MAHARASHTRA UNAIDED PRIVATE PROFESSIONAL EDUCATIONAL INSTITUTIONS (REGULATION OF ADMISSIONS AND FEES) ACT, 2015.

No. B.Ed.-4620/C.R. 82/Mashi-2.—In exercise of the powers conferred by section 23 of the Maharashtra Unaided Private Professional Education Institutions (Regulation of Admissions and Fees) Act, 2015 (Mah. XXVIII of 2015), the Government of Maharashtra hereby makes the following rules further to amend the Maharashtra Unaided Private Professional Educational Institutions (Regulation of Admission to the Full Time Professional Undergraduate and Post-graduate Teacher Training Programme i.e. Bachelor of Education, Bachelor of Physical Education, Master of Education, Master of Physical Education) Rules, 2017, namely :—

1. These rules may be called the Maharashtra Unaided Private Professional Educational Institutions (Regulation of Admission to the Full Time Professional Undergraduate and Post-graduate Teacher Training Programme i.e. Bachelor of Education, Bachelor of Physical Education, Master of Education, Master of Physical Education) (Amendment) Rules, 2020.

2. In rule 2, in sub-rule (1) of the Maharashtra Unaided Private Professional Educational Institutions (Regulation of Admission to the Full Time Professional Undergraduate and Post-graduate Teacher Training Programme i.e. Bachelor of Education, Bachelor of Physical Education, Master of Education, Master of Physical Education) Rules, 2017 (hereinafter referred to as “the Principal Rules”), after clause (o), the following clause (o-1) shall be inserted, namely :—

“(o-1) “Jammu and Kashmir” means the Union Territory of Jammu and Kashmir and Union Territory of Ladakh ;”.

3. In rule 9 of the Principal Rules,—

(1) in sub-rule (1),—

(i) in clause (d), after the words “by the Candidate” the words “ through the method prescribed by the Competent Authority for this purpose ” shall be inserted ;

(ii) in clause (e), after the words “ if any, ” the words “through the method prescribed by the Competent Authority for this purpose” shall be inserted ;

(iii) for clause (g), the following clause shall be substituted, namely :—

“(g) Filling up and confirmation of online option form having preferences of Institutions prior to CAP Round-I and CAP Round-II. Candidates may fill in performances of Institutes in decreasing order of their preference as specified by the Competent Authority. The option form once confirmed prior to CAP Round-I shall be considered for allotment in the CAP Round-I and the option form confirmed prior to CAP Round II shall be considered for allotment in CAP Round II only;”

(2) sub-rule (4) shall be deleted ;

(3) in sub-rule (5),—

(i) for the heading “Conduct of CAP Round III”, the following heading shall be substituted, namely :—

“ Conduct of CAP Round-II ” ;

(ii) in clause (a), for the word and letters “round III”, the word and letters “round II” shall be substituted ;

(iii) in clause (b), for the word and letters “round III”, occurred at both the places, the word and letters “round II” shall be substituted ;

(iv) in the clause (c), for the words “If the Candidate is not allotted seat in Round III, the seat allotted in Round I or II, as the case may be,” the words “If the Candidate is not allotted seat in Round II, the seat allotted in Round I” shall be substituted;

(v) clause (f) shall be deleted.

4. In rule 11 of the Principal Rules,—

(1) for the heading “*Allotment of seats by CAP Rounds I, II and III.-*”, the following heading shall be substituted, namely :—

“*Allotment of seats by CAP Rounds I and II.-*” ;

(2) in the sub-rule (1), for the letters and words “CAP Round I, II, and III” the letters and words “CAP Rounds I and II” shall be substituted ;

(3) sub-rule (4) shall be deleted.

5. In rule 12 of the Principal Rules, in sub-rule (a), for the letters and words “CAP Rounds-I, II, and III” occurred at both the places, the letters and words “CAP Rounds-I and II” shall be substituted.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

DATTATRAYA KAHAR,
Deputy Secretary to Government.

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

मंत्रालय, मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मुंबई ४०० ०३२. दिनांक १३ ऑगस्ट २०२०

अधिसूचना

महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियमन) अधिनियम, २०१५.

क्रमांक विधी-२०२०/प्र.क्र. ८३/मशि-२.—महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियमन) अधिनियम, २०१५ (२०१५ चा महा. २८) याच्या कलम २३ द्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून, महाराष्ट्र शासन, याद्वारे, महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (पूर्णवेळ व्यावसायिक विधि पदवीपूर्व पाठ्यक्रमांच्या द्यावयाच्या प्रवेशाचे विनियमन) नियम, २०१७ यांमध्ये आणखी सुधारणा करण्यासाठी पुढील नियम करित आहे :—

१. या नियमांना, महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (पूर्णवेळ व्यावसायिक विधि पदवीपूर्व पाठ्यक्रमांच्या प्रवेशाचे विनियमन) (सुधारणा) नियम, २०२० असे म्हणावे.

२. महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (पूर्णवेळ व्यावसायिक विधि पदवीपूर्व पाठ्यक्रमांच्या द्यावयाच्या प्रवेशाचे विनियमन) नियम, २०१७ (यात यापुढे ज्याचा निर्देश “मुख्य नियम” असा करण्यात आला आहे) यांच्या नियम २ मधील उप नियम (१) च्या खंड (ठ) नंतर खालील खंड (ठ-१) समाविष्ट करण्यात येईल.

“ (ठ-१) “जम्मू व काश्मीर ” याचा अर्थ, जम्मू व काश्मीर केंद्र शासित प्रदेश आणि लडाख केंद्र शासित प्रदेश, असा आहे. ”

३. मुख्य नियमांच्या नियम ९ मध्ये,—

(१) उपनियम (१) मध्ये,—

(क) खंड (घ) मधील “ उमेदवाराने ” या पहिल्या शब्दानंतर “ सक्षम प्राधिकाऱ्याने याकरिता विहित केलेल्या कार्यपद्धतीद्वारे ” हे शब्द समाविष्ट करण्यात येईल ;

(ख) खंड (ङ) मधील “ तक्रारी असल्यास ” या शब्दानंतर “ सक्षम प्राधिकाऱ्याने याकरिता विहित केलेल्या कार्यपद्धतीद्वारे ” हे शब्द समाविष्ट करण्यात येईल ;

(ग) खंड (छ) ऐवजी पुढील खंड दाखल करण्यात येईल :—

“ (छ) केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेच्या (कॅप) पहिल्या व दुसऱ्या फेरीपूर्वी संस्थांचा पसंतीक्रम असणारा ऑनलाईन विकल्प नमुना भरणे व त्यास पुष्टी देणे. सक्षम प्राधिकाऱ्याने विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे उमेदवारांना त्यांच्या पसंतीनुसार संस्थांचा पसंतीक्रम उतरत्या क्रमाने भरता येईल. केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेच्या (कॅप) पहिल्या फेरीपूर्वी विकल्प नमुन्यास एकदा का पुष्टी दिली की मग, तो विकल्प नमुना केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेच्या पहिल्या फेरीच्या जागा वाटपासाठी विचारात घेण्यात येईल. आणि केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेच्या (कॅप) दुसऱ्या फेरीपूर्वी पुष्टी दिलेला विकल्प नमुना, केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेच्या फक्त दुसऱ्या फेरीच्या जागा वाटपासाठी विचारात घेण्यात येईल.”

(२) उपनियम (४) रद्द करण्यात येईल ;

(३) उपनियम (५) मध्ये,—

(क) “ केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेची तिसरी फेरी आयोजित करणे ” या शिर्षकाऐवजी खालील शिर्षक दाखल करण्यात येईल :—

“ केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेची दुसरी फेरी आयोजित करणे ” ;

(ख) खंड (क) मधील “ तिसऱ्या फेरीकरिता ” या शब्दांऐवजी “ दुसऱ्या फेरीकरिता ” हे शब्द समाविष्ट करण्यात येईल ;

(ग) खंड (ख) मधील “ तिसऱ्या फेरीकरिता ” या शब्दांऐवजी “ दुसऱ्या फेरीकरिता ” आणि “ तिसऱ्या फेरीपूर्वी ” या शब्दांऐवजी “ दुसऱ्या फेरीपूर्वी ” हे शब्द समाविष्ट करण्यात येईल ;

(घ) खंड (ग) मधील “ जर उमेदवारास तिसऱ्या प्रवेशफेरीमध्ये जागा वाटप न झाल्यास, यथास्थिती पहिल्या किंवा दुसऱ्या फेरीमध्ये वाटप झालेली जागा ” या शब्दांऐवजी “ जर उमेदवारास दुसऱ्या प्रवेश फेरीमध्ये जागा वाटप न झाल्यास, पहिल्या फेरीमध्ये वाटप झालेली जागा ” हे शब्द समाविष्ट करण्यात येईल ;

(ङ) खंड (च) रद्द करण्यात येईल ;

४. मुख्य नियमांच्या नियम ११ मध्ये,—

(१) “केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेच्या (कॅपच्या) पहिल्या, दुसऱ्या व तिसऱ्या फेरीद्वारे जागा वाटप करणे ” या शिर्षकाऐवजी खालील शिर्षक दाखल करण्यात येईल :—

“केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेच्या (कॅपच्या) पहिल्या व दुसऱ्या फेरीद्वारे जागा वाटप करणे ”;

(२) उपनियम (१) मधील “कॅपच्या तिनही (पहिली, दुसरी व तिसरी) फेऱ्यांमध्ये ” या शब्दांऐवजी “कॅपच्या दोनही (पहिली व दुसरी) फेऱ्यांमध्ये ” हे शब्द समाविष्ट करण्यात येईल ;

(३) उपनियम (४) रद्द करण्यात येईल ;

५. मुख्य नियमांच्या नियम १२ मधील उपनियम (क) मधील “कॅपच्या पहिल्या, दुसऱ्या व तिसऱ्या फेऱ्यांमधील ” या शब्दांऐवजी “कॅपच्या पहिल्या व दुसऱ्या फेऱ्यांमधील ” आणि “कॅपच्या पहिल्या, दुसऱ्या व तिसऱ्या फेऱ्यांमध्ये ” या शब्दांऐवजी “कॅपच्या पहिल्या व दुसऱ्या फेऱ्यांमध्ये ” हे शब्द समाविष्ट करण्यात येईल ;

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

दत्तात्रय कहार,

शासनाचे उप सचिव.

HIGHER AND TECHNICAL EDUCATION DEPARTMENT

Mantralaya, Madam Cama Marg, Hutatma Rajguru Chowk,
Mumbai 400 032, dated the 13th August 2020

NOTIFICATION

MAHARASHTRA UNAIDED PRIVATE PROFESSIONAL EDUCATIONAL INSTITUTIONS (REGULATION OF ADMISSIONS AND FEES) ACT, 2015.

No. Vidhi-2020/C.R. 83/Mashi-2.—In exercise of the powers conferred by section 23 of the Maharashtra Unaided Private Professional Education Institutions (Regulation of Admissions and Fees) Act, 2015 (Mah. XXVIII of 2015), the Government of Maharashtra hereby makes the following rules further to amend the Maharashtra Unaided Private Professional Educational Institutions (Regulation of Admission to the Full Time Professional Undergraduate Law Courses) Rules, 2017, namely :—

1. These rules may be called the Maharashtra Unaided Private Professional Educational Institutions (Regulation of Admission to the Full Time Professional Undergraduate Law Courses) (Amendment) Rules, 2020.

2. In rule 2, in sub-rule (1) of the Maharashtra Unaided Private Professional Educational Institutions (Regulation of Admission to the Full Time Professional Undergraduate Law Courses) Rules, 2017 (hereinafter referred to as “the Principal Rules”), after clause (l), the following clause (l-1) shall be inserted, namely :—

“(l-1) “Jammu and Kashmir” means the Union Territory of Jammu and Kashmir and Union Territory of Ladakh ;”.

3. In rule 9 of the Principal Rules,—

(1) in sub-rule (1),—

(i) in clause (d), after the words “by the Candidate” the words “through the method prescribed by the Competent Authority for this purpose” shall be inserted ;

(ii) in clause (e), after the words “if any,” the words “through the method prescribed by the Competent Authority for this purpose” shall be inserted ;

(iii) for clause (g), the following clause shall be substituted, namely :—

“(g) Filling up and confirmation of online option form having preferences of Institutions prior to CAP Round-I and CAP Round-II. Candidates may fill in performances of Institutes in decreasing order of their preference as specified by the Competent Authority. The option form once confirmed prior to CAP Round-I shall be considered for allotment in the CAP Round-I and the option form confirmed prior to CAP Round-II shall be considered for allotment in CAP Round-II only”;

(2) sub-rule (4) shall be deleted ;

(3) in sub-rule (5),—

(i) for the heading “Conduct of CAP Round-III”, the following heading shall be substituted, namely :—

“ Conduct of CAP Round-II ” ;

(ii) in clause (a), for the word and letters “Round-III”, the word and letters “Round-II” shall be substituted ;

(iii) in clause (b), for the word and letters “Round-III”, occurred at both the places, the word and letters “Round II” shall be substituted ;

(iv) in the clause (c), for the words “If the Candidate is not allotted seat in Round-III, the seat allotted in Round-I or II, as the case may be,” the words “If the Candidate is not allotted seat in Round-II, the seat allotted in Round-I” shall be substituted;

(v) clause (f) shall be deleted.

4. In rule 11 of the Principal Rules,—

(1) for the heading “*Allotment of seats by CAP Rounds-I, II and III.-*”, the following heading shall be substituted, namely :—

“*Allotment of seats by CAP Rounds I and II.-*” ;

(2) in the sub-rule (1), for the letters and words “CAP Round I, II, and III” the letters and words “CAP Rounds-I and II” shall be substituted ;

(3) sub-rule (4) shall be deleted.

5. In rule 12 of the Principal Rules, in clause (a), for the letters and words “CAP Rounds- I, II, and III” occurred at both the places, the letters and words “CAP Rounds-I and II” shall be substituted.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

DATTATRAYA KAHAR,
Deputy Secretary to Government.